

Dosar nr. 2r-855/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Jomiru - Niculiță)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

DECIZIE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Simion Staver, reprezentat de avocatul Alexandru Iachimciuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” împotriva lui Simion Staver, Iuliei Staver, Nataliei Staver, Dianei Nichiforova, intervenienți accesorii Alexandru Sîrghi, Gheorghe Zagorodniuc cu privire la declararea nulității contractului și repunerea părților în poziția inițială,

împotriva încheierii din 07 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins, ca neîntemeiată, cererea lui Simion Staver cu privire la scutirea achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Simion Staver și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat și a taxei de stat pentru cererea de apel, în mărime de 10 511 lei, în termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheierii,

c o n s t a t ă:

La data de 11 iulie 2016, AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Simion Staver, Iuliei Staver, Nataliei Staver, Dianei Nichiforova, cu privire la declararea nulității contractului și repunerea părților în poziția inițială.

Prin încheierea protocolară din 12 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii Alexandru Sîrghi și Gheorghe Zagorodniuc.

Prin hotărârea din 24 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” împotriva lui Simion Staver, Iuliei Staver, Nataliei Staver, Dianei Nichiforova, intervenienți accesorii Alexandru Sîrghi, Gheorghe Zagorodniuc cu privire la anularea contractelor. S-a anulat contractul complex din 02 martie 2015 încheiat între Simion Staver și Iulia Staver, contractul de donație din 25 februarie 2016 încheiat între Iulia Staver și

Natalia Staver și contractul de vânzare-cumpărare din 29 octombrie 2015, încheiat între Simion Staver și Diana Nichiforova. S-a încasat, în mod solidar, din contul lui Simion Staver, Iulia Staver, Natalia Staver, Diana Nichiforova în beneficiul Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” suma de 14 015,61 lei cu titlu de taxă de stat, achitată la depunerea acțiunii.

La data de 04 mai 2018, Simion Staver, reprezentat de avocatul Alexandru Iachimciuc a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din data de 24 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” împotriva lui Simion Staver, Iuliei Staver, Nataliei Staver, Dianei Nichiforova, intervenienți accesorii Alexandru Sîrghi, Gheorghe Zagorodniuc cu privire la declararea nulității contractului și repunerea părților în poziția inițială.

Prin încheierea din 07 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins, ca neîntemeiată, cererea lui Simion Staver cu privire la scutirea achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Simion Staver și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat și a taxei de stat pentru cererea de apel, în mărime de 10 511,70 lei, în termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheierii. În caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă. S-a explicat părților că chestiunea privind punerea pe rol a cererii de apel v-a fi soluționată la data de 10 octombrie 2018, ora 10.00, în incinta Curții de Apel Chișinău, fără participarea părților.

La data de 12 septembrie 2018, Simion Staver, reprezentat de avocatul Alexandru Iachimciuc, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din data de 07 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, pentru examinarea cererii de scutire de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului, recurentul, Simion Staver, reprezentat de avocatul Alexandru Iachimciuc, a indicat că, în motivarea încheierii recurate instanța de apel a concluzionat că, apelantul urma să motiveze solicitarea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Recurentul, Simion Staver a menționat că, prin cererea de apel nemotivată s-a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, fără a fi prezentate motivele solicitării menționate. Or, cererea de apel nemotivată a fost înaintată în scopul exprimării dezacordului părții cu hotărârea contestată, iar motivele scutirii de la plata taxei de stat urmând a fi prezentate instanței de apel, în cadrul ședinței de judecată.

La fel, recurentul a invocat că, instanța de apel eronat a soluționat solicitarea privind scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de apel, fără a convoca părțile și fără a da posibilitate apelantului să-și motiveze solicitarea sa, în sensul eficienței drepturilor sale.

Recurentul, Simion Staver a indicat că, în situația în care legea nu reglementează o cale de atac cu referire la soluționarea chestiunii cu privire la scutirea plății taxei de stat pentru cererea de apel, prezentul recurs urmează a fi

admis în sensul efectivității cererii de recurs, prin prisma efectelor art. 6 și 13 al CEDO, care garantează dreptul la un recurs efectiv.

Examinând recursul declarat de către Simion Staver, reprezentat de avocatul Alexandru Iachimciuc, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și urmează a fi respins.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă prevede că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Din materialele cauzei rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 07 septembrie 2018 (f.d.23-26 vol. II) și a fost recepționată de reprezentantul recurentului, avocatul Alexandru Iachimciuc la data de 11 septembrie 2018, conform trimiterii poștale DS2100552381AS (f.d.28 vol. II).

Instanța de recurs reține că, materialele cauzei denotă că, Simion Staver, reprezentat de avocatul Alexandru Iachimciuc a depus cererea de recurs împotriva încheierii din 07 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, la 12 septembrie 2018 (f.d.29 vol. II), în interiorul termenului prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Art. 3651 alin. (2) Cod de procedură civilă, prevede că în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art.368 și 369.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Instanța de recurs relevă că, la data de 04 mai 2018, Simion Staver, reprezentat de avocatul Alexandru Iachimciuc a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 24 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” împotriva lui Simion Staver, Iuliei Staver, Nataliei Staver, Dianei Nichiforova, intervenienți accesorii Alexandru Sîrghi, Gheorghe Zagorodniuc cu privire la declararea nulității

contractului și repunerea părților în poziția inițială, inclusiv și scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de apel.

Prin încheierea din 07 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins, ca neîntemeiată, cererea lui Simion Staver cu privire la scutirea achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Simion Staver și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat și a taxei de stat pentru cererea de apel, în mărime de 10 511,70 lei, în termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheierii. În caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă. S-a explicat părților că chestiunea privind punerea pe rol a cererii de apel v-a fi soluționată la data de 10 octombrie 2018, ora 10.00, în incinta Curții de Apel Chișinău, fără participarea părților.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele invocate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, la emiterea acesteia, Colegiul, consideră că, instanța de apel corect a respins cererea de scutire de plata taxei de stat pentru cererea de apel și nu a dat curs cererii de apel, or, apelantul Simion Staver, la cererea de apel nemotivată depusă la data de 04 mai 2018, nu a anexat probe, într-o confirmare a lipsei mijloacelor financiare.

În corespundere cu dispozițiile art. 83 alin. (2) Cod de procedură civilă, în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Astfel, conform art. 3 alin.(1), lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, tariful taxei de stat se stabilește în cuantum de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.

În conformitate cu art. 3 alin. (1), lit. j) Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, taxa de stat constituie 75% din taxa, ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Totodată, conform art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Colegiul reține că, Simion Staver în cererea de apel nemotivată, depusă la data de 04 mai 2018, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 aprilie 2018, a solicitat scutirea de plata taxei de stat, pentru cererea de apel, însă nu a indicat care sunt temeiurile acestei solicitări și nici nu a anexat careva probe, întru confirmarea lipsei mijloacelor financiare.

Or, în conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Prin urmare, instanța de apel a stabilit corect că apelantul Simion Staver nu a prezentat probe pertinente și admisibile, care ar confirma imposibilitatea achitării de către acesta a taxei de stat, fapt ce a impus respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, pentru cererea de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău în mod just și corect a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat la declararea apelului împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 aprilie 2018, acordând apelantului termen pentru prezentarea dovezii plății taxei de stat pentru cererea de apel.

Or, apelantul Simion Staver, solicitând scutirea de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, nu a prezentat probe, întru confirmarea lipsei mijloacelor financiare, prin urmare în virtutea legii aceasta este ținut să achite taxa de stat la declararea apelului.

Recurentul Simion Staver, contrar cerințelor procedurale în vigoare, a omis să prezinte în susținerea cererii cu privire la scutire de plata taxei de stat pentru cererea de apel, probe suficiente și convingătoare, ce ar demonstra imposibilitatea acestuia, de a achita cuantumul stabilit al taxei de stat la depunerea cererii de apel, în acest sens concluzia instanței de apel fiind una legală și corectă.

La fel, Colegiul respinge argumentul recurentului pecum că, instanța de apel eronat a soluționat solicitarea privind scutire de la plata taxei de stat pentru cererea de apel, fără a convoca părțile, în condițiile în care în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii.

Astfel, Colegiul relevă că, în baza prevederilor legale nominalizate, după cum a fost menționat supra, apelantul Simion Staver urma să anexeze la cererea de scutire de la plata taxei de stat pentru cererea de apel, probe ce ar confirma cu certitudine situația materială dificilă.

Totodată, Colegiul constată că, nu poate reține spre soluționare în instanța de recurs cererea privind scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel, depusă de Simion Staver împotriva hotărârii din 24 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, or, la cererea de recurs nu sunt anexate careva probe, în acest sens.

Instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că în circumstanțele litigiului dedus judecătii, prin concluzia instanței de apel de a respinge cererea de scutire de plata taxei de stat pentru cererea de apel și de a nu da

curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurentului Simion Staver privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de cea internațională.

Mai mult, în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de drepturi, dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Colegiul reține că concluzia dată de instanța de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că dreptul la un tribunal nu este absolut, or acesta poate fi supus unor diverse limitări de ordin pecuniar (plata taxei de stat) sau procedural (autorizație prealabilă).

În subsidiar, se va menționa că încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 septembrie 2018, nu a fost contestată în partea indicației privind acordarea unui termen pentru prezentarea cererii de apel motivate, din care considerente instanța de recurs nu va verifica legalitatea încheierii contestate în această parte.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, recursul declarat de Simion Staver, reprezentat de avocatul Alexandru Iachimciuc împotriva încheierii instanței de apel este neîntemeiat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Simion Staver, reprezentat de avocatul Alexandru Iachimciuc împotriva încheierii din 07 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 269-270, 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Simion Staver, reprezentat de avocatul Alexandru Iachimciuc.

Se menține încheierea din data de 07 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” împotriva lui Simion Staver, Iuliei Staver, Nataliei Staver, Dianei Nichiforova, intervenienți accesorii Alexandru Sîrghi, Gheorghe Zagorodniuc cu privire la declararea nulității contractului și repunerea părților în poziția inițială.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

judcătorii

Valeriu Doagă

Dumitru Mardari

Nina Vascan